

**Samen op weg naar 'het nieuwe normaal'
Verkiezingsprogramma 2022-2026**

“EERST LUISTEREN, DAN PLANNEN MAKEN”
en
“HERKENBAAR EN AANSPREEKBAAR”

Het APB gebruikt al bijna 32 jaar deze twee motto's als lijfspreuken en handelt daar ook naar.

Inleiding

Het APB is een gezonde politieke partij die haar verantwoordelijkheid neemt.

Het Algemeen Plaatselijk Belang (APB) is al ruim 32 jaar een vast onderdeel van de lokale politiek in Etten-Leur. Gedurende deze jaren is het APB, op 1 raadsperiode na, ook altijd onderdeel geweest van gevormde coalities en heeft daarin ook altijd haar steentje bijgedragen in de vorm van één of meerdere wethouders. Het APB heeft dus al die tijd haar verantwoordelijkheid als politieke partij genomen en Etten-Leur mede vormgegeven en daar zijn wij trots op!

Nog altijd is het APB een springlevende en aansprekende partij met veel betrokken en enthousiaste leden die een mooie afspiegeling vormen van de inwoners van Etten-Leur. Met een goede mix van ervaren en betrokken fractieleden staat onze partij klaar om wederom het verschil te maken in Etten-Leur.

Het APB heeft al die jaren de te voeren politiek gebaseerd op de volgende drie pijlers:

1. Een financieel gezonde gemeente.

Een groeiende gemeente als Etten-Leur moet ambities hebben en haar inwoners een ruim en kwalitatief goed aanbod van voorzieningen bieden. Het APB vindt dat dit met een gezond financieel beleid moet worden gerealiseerd zodat de meerjarenbegroting in evenwicht blijft en de inwoners de gemeentelijke lasten kunnen dragen.

2. Leefbaarheid openbaar gebied.

Het APB staat voor een leefbaar openbaar gebied waarin groenvoorzieningen, wegen, fietspaden en trottoirs goed onderhouden en onkruidvrij zijn. Dit draagt bij aan een leefomgeving waarin onze inwoners zich prettig en veilig voelen in Etten-Leur.

3. Een samenleving met en voor iedereen

Een sociaal beleid wat ervoor zorgt dat alle inwoners kunnen meedoen in de maatschappij. Het is belangrijk dat iedereen actief en volwaardig kan participeren waar nodig mét hulp van onze gemeente. Deze derde pijler van het APB draagt bij aan inclusieve samenleving met en voor alle inwoners.

De afgelopen jaren heeft het APB succesvol werk gemaakt van het vergroten van de woon- en leef kwaliteit van Etten-Leur met als basis bovengenoemde 3 pijlers. Als grootste partij hebben wij eraan bijgedragen dat Etten-Leur financieel gezond is, voorzieningen op een hoger niveau zijn getild en dat er aandacht is voor alle inwoners van Etten-Leur. Een mooie prestatie die we dankzij uw vertrouwen in ons hebben kunnen realiseren en waar we samen trots op kunnen zijn.

Het APB heeft een duidelijke visie om Etten-Leur naar 'het nieuwe normaal' te leiden

Tegelijkertijd verandert de wereld om ons heen in rap tempo;

- De impact van Covid is bij vele gezinnen en ondernemers nog dagelijks merkbaar.
- Digitalisering in de samenleving neemt een vlucht met daarmee gepaarde voor- en nadelen.
- Er is een acute noodzaak om de klimaatverandering te beperken.
- Vergrijzing leidt tot behoefte aan passende woonoplossingen in een toch al overspannen woningmarkt.

En zo zijn er nog meer ontwikkelingen die ons allen raken. Het APB is er de partij niet naar om deze uitdagingen uit de weg te gaan... integendeel! Als grootste partij van Etten-Leur hebben wij een duidelijke visie hoe we samen op weg gaan naar 'het nieuwe normaal'.

Het is de visie van het APB dat Etten-Leur doorgroeit naar een prettige en duurzame woonplaats met voldoende woonruimte voor jong en oud en waarin iedereen zich veilig en comfortabel kan verplaatsen. Extra investeringen in woningbouw en verkeersafwikkeling zijn daar nu voor nodig. Maar ook op het gebied van sport en recreatie is er nog terrein te

winnen wat betreft de ondersteuning van vrijwilligers en het recreatie aanbod. Uitgangspunt daarbij is dat alle inwoners (ook de sociaal zwakkeren) van Etten-Leur hiervan kunnen profiteren.

Bij het verwezenlijken van deze visie is een belangrijke rol voor de gemeente weggelegd. Door zich servicegericht, benaderbaar en efficiënt te organiseren kan zij u als burger het beste bedienen.

Steun het APB bij het realiseren van een beter Etten-Leur voor alle inwoners!

In dit programmaplan wordt bovenstaande visie van het APB verder uitgewerkt en toegelicht. Spreekt deze visie u aan? Steun ons dan bij de verkiezingen op 16 maart 2022 en stem APB!

1. Bestuur en Ondersteuning

Etten-Leur is een woonplaats in ontwikkeling: zowel in omvang als in huidige tijdgeest. Hierbij worden de publieke taken door 'de gemeente' (college van B&W en alle ambtenaren) uitgevoerd. Het APB wil dat u als bewoner gebruik kunt maken van een servicegerichte, benaderbare, efficiënte en goede dienstverlening van de gemeente. Samenwerking met partners past daarbij, mits deze een voordeel voor de inwoners oplevert.

Klantgerichte houding

Het APB is van mening dat Etten-Leur een gemeentelijke organisatie verdient met een klantgerichte houding waarbij het belang van onze inwoners voorop dient te staan. Daar waar in het verleden het standaardantwoord 'nee' leek te zijn dient dat vandaag de dag 'ja' te zijn en dienen ambtenaren benaderbaar en communicatief vaardig te zijn. Onder deze noemer valt voor het APB ook het college en de gemeenteraad. Beide instanties dienen, net als het APB al vele jaren doet, de straat op te gaan en met onze inwoners in gesprek te gaan zodat je direct meekrijgt wat er allemaal leeft onder de bevolking van Etten-Leur.

Bereikbaarheid

Een organisatie die slechts benaderbaar is via telefoon, of vooraf te maken afspraken, is niet meer van deze tijd. Ook onze gemeentelijke organisatie dient met haar tijd mee te gaan en moet gebruik van maken van alle moderne beschikbare hulpmiddelen. Het APB zou graag zien dat je als inwoner zelf kunt kiezen wanneer en op welke manier je de gemeentelijke zaken regelt: op het gemeentehuis, telefonisch of digitaal via internet of app.

Kwalitatieve en flexibele organisatie

Het APB wil dat de omvang van onze gemeentelijke organisatie een voortdurend punt van aandacht is en blijft. Wij zien graag een organisatie die zo slank en efficiënt mogelijk is ingericht waarmee de kosten gedrukt worden. Hierbij dient de kwaliteit van de dienstverlening wel goed bewaakt te worden: lagere kosten prima, maar kwalitatief goede dienstverlening vindt het APB belangrijker. In dit kader dient ook goed gekeken te worden naar het gebruik van een flexibele schil (zowel externe inhuur als uitwisseling met andere gemeenten). Deze kan en mag ingezet worden. Het APB realiseert zich dat de inzet van extern personeel duurder is dan de inzet van eigen personeel. De beperkte inzetduur van extern personeel zorgt ervoor dat dit toch een beter middel is om tijdelijke pieken in de werkzaamheden op te vangen dan eigen personeel.

Evenwichtige begroting

Het APB hecht veel waarde aan een gemeentelijke begroting die structureel in evenwicht is en waarbij de lasten voor de burgers zo eerlijk mogelijk verdeeld worden. Sterke fluctuaties in de gemeentelijke heffingen dienen hierbij voorkomen te worden. Het APB wil dat voordelen die op diversen onderwerpen gerealiseerd worden niet alleen gebruikt worden om tekorten op te vangen en reserves aan te vullen. Maar ook geheel of gedeeltelijk ten goede komen aan de inwoners van Etten-Leur.

Samenwerking moet leiden tot efficiëntie en kostenreductie

In Etten-Leur maken we veelvuldig gebruik van Gemeenschappelijke Regelingen (GR), een soort van samenwerkingsverbanden met omliggende gemeenten. Deze GR'en zouden efficiëntie en kostenreductie op moeten leveren en dat doen de meeste ook. Er zijn echter ook Gemeenschappelijke Regelingen die van mening zijn dat zij zelfstandige bedrijfjes zijn geworden en buitensporige begrotingen in moeten dienen en giga-reserves

aan moeten houden. Voor het APB schieten deze laatste GR'en hun doel voorbij en willen wij dat we weer terug naar 'normaal' gaan en dat samen met de andere deelnemende gemeenten gaan realiseren.

Verkoop gemeentelijke gebouwen met behoud van historisch karakter

Het APB wil dat de hoeveelheid gemeentelijke gebouwen teruggedrongen wordt door de verkoop van niet langer benodigde gebouwen. Dit bespaart weer kosten en levert indirect voordeel voor onze inwoners op. Hierbij dient echter wel zorgvuldig gekeken te worden naar de staat en de cultuurhistorische waarde van deze gebouwen. Het APB is daarom ook (nog) geen voorstander van de verkoop van de Catharina kerk en het oude raadhuis. Dit is voor het APB pas mogelijk als er bij verkoop garanties afgegeven worden omtrent het behoud van hun staat, vorm en historische uitstraling, en zij niet omgetoverd worden tot een modern bouwwerk.

Concrete punten

- Omvang gemeentelijke organisatie strak bewaken: werkdruk, werklast versus kwaliteit.
- Cultuuromslag van 'NEE, tenzij' naar 'JA, mits' doorzetten.
- Maak een 'Ambtenaar 2.0' die creatief 'out off the box' denkt.
- Toon ambities in het verhogen van de kwaliteit van je dienstverlening.
- Pas een flexibele schil strak toe, en laat externen niet te lang zitten.
- De zichtbaarheid en benaderbaarheid van College en gemeenteraad moet vergroot worden. Bijvoorbeeld door het continueren van de inzet van online vergaderen en het gezicht in de wijk laten zien.
- Servicetijden moeten uitgebreid worden.
- Maak een gemeentelijke service-app waarmee inwoners de gemeentezaken ook vanuit huis kunnen regelen.
- Financiële voordelen moet (gedeeltelijk) terug naar de inwoners door middel van lagere gemeentelijke heffingen.
- Verbonden partijen moeten terug naar de basis: maak de resultaten meetbaar en daarmee ook controleerbaar,
- Behoud onze cultuurhistorische bebouwing en sloop niet te snel oude gebouwen.
- Communicatie naar onze inwoners moet kort en duidelijk zijn.

2. Veiligheid

Een veilige woon- en leefomgeving is voor iedere inwoner van Etten-Leur cruciaal. Niet alleen in, en rondom de woning, maar ook op straat en rondom het spoor. Daarbij maken we met elkaar afspraken om deze leefomgeving veilig en prettig te houden. Om veiligheid te kunnen blijven garanderen dient hier structureel meer geld voor gereserveerd te worden. Het APB vindt het belangrijk dat we elkaar ook houden aan de gemaakte afspraken en ziet een centrale rol voor inwoners en BOA's hierbij samen houden we Etten-Leur veilig.

Woon- en leefomgeving

Veiligheid is sinds onze oprichting één van de kernthema's voor het APB. Wij leven immers in een maatschappij waar het begrip Veiligheid steeds meer onder druk komt te staan en zaken als berovingen, criminaliteit en ondermijning aan de orde van de dag zijn en wij, als 'gewone' burgers, hier steeds meer en nadrukkelijker mee te maken krijgen. Voor het APB begint 'Veiligheid' echter gewoon bij u thuis: in uw woning en uw directe woonomgeving. Daar moet u zich veilig voelen en kan en mag het niet zo zijn dat je 's avonds de straat niet op durft en de voordeur niet open durft te doen als er aangebeld wordt. Een veilige en leefbare woonomgeving heeft de hoogste prioriteit voor het APB.

Verkeer en openbare ruimte

Veiligheid is ook een onderwerp wat voor het APB van belang is als wij ons verplaatsten in Etten-Leur. Wij willen dat onze wegen, fietspaden en voetpaden goed onderhouden worden en dat wij als inwoners daar veilig gebruik van kunnen maken zonder wij voortdurend op moeten letten voor kuilen, ongelijke stoeptegels etc. Daarnaast speelt in de donkere uren verlichting een belangrijke rol, niet alleen binnenstedelijk, maar ook in het buitengebied. Hierbij zou dynamische verlichting een belangrijke rol kunnen spelen.

Ondertunneling van het spoor

Etten-Leur is een dorp wat in twee stukken verdeeld wordt door een spoorlijn. Een positief punt daaraan is dat wij ook een station hebben wat de rest van Nederland makkelijk bereikbaar maakt. Een (zeer) negatief punt daaraan is dat we buiten het 'normale' personenvervoer ook te maken hebben met vrachtvervoer per trein. De verwachting is dat het goederenvervoer per spoor de komende jaren enorm gaat stijgen. Het APB maakt zich zorgen over de veiligheid op, en vooral in de directe omgeving van, het spoor en over de overlast die dit vervoer (voornamelijk in de avond- en nachturen) op gaat leveren. Ondertunneling van het spoor lijkt misschien een moeilijke opgave, maar het APB wil hierover voortdurend in gesprek blijven met de provincie, ProRail en de landelijke overheid.

Handhaving

Veiligheid en het gevoel van veiligheid wordt ook sterk beïnvloed door de wijze waarop we in Etten-Leur onze wet- en regelgeving handhaven. Op dit onderwerp valt in onze ogen nog veel winst te halen en hierbij kunnen onze BOA's een grote rol spelen. Te veel en te vaak worden ook simpele regeltjes niet nageleefd wat tot onwenselijke situaties en veel irritatie leidt: dit moet aangepakt worden.

Concrete punten

- Zorg voor veilige situaties op wegen, fietspaden, trottoirs etcetera.
- Stimuleer buurtpreventie en verzorg de middelen om dit adequaat in te richten.
- Bekijk de rol van de BOA's, breid hun taken waar mogelijk uit, en neem maatregelen als capaciteit tekortschiet.
- Blijf in overleg met Provincie, Rijksoverheid en ProRail en verbeter de veiligheid rondom het spoor.
- Pak alle criminaliteit hard aan met doelgerichte acties.
- Bied jongeren mogelijkheden aan en pak gelijktijdig hangjongeren aan die overlast veroorzaken.
- Pas, daar de situatie daarom vraagt, cameratoezicht toe.
- Maak de transitie naar ledverlichting op straat zo snel mogelijk af.
- Zorg dat Veiligheid een onderwerp wordt waar minimaal één keer jaar in de gemeenteraad over gesproken wordt aan de hand van een up-to-date Veiligheidsmonitor.

3. Verkeer, vervoer en waterstaat

Met ruim 44.000 inwoners gaan er dagelijks duizenden kinderen naar school, ouders naar hun werk, mensen boodschappen doen, sporten, stappen etcetera. Deze verkeersdrukte zal in de toekomst alleen maar groter worden als Etten-Leur verder groeit. Alle inwoners (jong en oud) moeten erop kunnen vertrouwen dat zij zich nu en in de toekomst snel, veilig en comfortabel kunnen verplaatsen. Daarom wil het APB nu investeren in structurele maatregelen zoals bijvoorbeeld een noordelijke en oostelijke randweg.

Versnellen oplossen onveilige verkeerssituaties

De verkeersafwikkeling in Etten-Leur is het APB op veel plaatsen een doorn in het oog. Wij hebben veel onveilige verkeerssituaties in ons dorp waar onze inwoners en vooral ook onze jeugd (onnodig) risico's lopen. Dankzij de inspanningen van het APB is er meer geld vrijgemaakt om deze risicovolle situaties op te lossen. De komende vier jaar moeten deze situaties met meer snelheid worden opgelost.

Geen zwaar vracht- en landbouwverkeer meer in de bebouwde kom

Het zijn niet alleen verkeerssituaties die voor onveiligheid zorgen, maar ook het (zware) verkeer. Etten-Leur wordt als sluiproute gebruikt voor vrachtverkeer tussen A58/Vosdonk en Zevenbergen. Tientallen vrachtwagens denderen dagelijks door Etten-Leur terwijl zij geen bestemmingsverkeer zijn. Hetzelfde geldt voor zwaar landbouwverkeer, ook zij gebruiken onze dorpskern als een noord-zuid sluiproute. In onze ogen moeten zij beiden uit onze bebouwde kom geweerd worden. Daarvoor in de plaats moeten duurzame oplossingen als openbaar vervoer en fietsen meer ruimte krijgen.

Oplossen knelpunten in Etten-Leur Noord

De toenemende verkeersdrukte in Etten-Leur Noord rondom het van Bergenplein, Lichttorenhoofd en spoorwegovergang Lage Vaartkant schreeuwt om een oplossing. Geen lapmiddelen meer, maar een structurele toekomstbestendige oplossing. Hetzelfde geldt voor de situatie Aletta Jacobslaan, Statenlaan en Concordialaan. Ook hier neemt de verkeersdruk enorm toe, enerzijds vanwege eerdergenoemd sluipverkeer, maar anderzijds ook vanwege een toenemend verkeersaanbod. Dit zal met de komst van een nieuwe woonwijk, Hoge Haansberg, verder toenemen. Ook hier schreeuwt de situatie om een structurele toekomstbestendige oplossing.

Aanleg noordelijke en oostelijke rondweg

Het APB is groot voorstander van de aanleg van een noordelijke en een oostelijke rondweg. Hiermee kan de verkeersdruk binnen onze dorpsgrenzen voor een (groot) deel weggenomen worden en kunnen de hierboven beschreven problemen aangepakt worden. Voor de financiering van deze wegen moet de samenwerking met de Provincie gezocht worden en voor de oostelijke rondweg ook met ProRail. De oostelijke rondweg krijgt een tunnel ter hoogte van de Ambachtenlaan en deze rondweg staat wat ons betreft los van de hoeveelheid woningen welke aan de Lage Vaartkant gebouwd gaan worden.

Beschikbaarheid openbaar vervoer

Het openbaar vervoer is in Etten-Leur redelijk tot goed geregeld. Wij zien echter wel ontwikkelingen die het openbaar vervoer voor bepaalde categorieën inwoners moeilijker bereikbaar maken: busmaatschappijen die nog slechts op de hoofdlijnen rijden en niet langer in de wijken komen. Wij zien dit als een groeiend probleem en willen daar oplossingen voor. Gebruik de buurtbus of deeltaxi's om de hoofdlijnen bereikbaar te houden, zorg dat dit betaalbaar blijft.

Winkelgebied Markt

Het APB wil een deel van de markt (vanaf de Dreef tot aan de Moeierboom) autoluw en/of autovrij maken en dit gebied aan laten sluiten op het Raadhuisplein. Hiermee creëer je een aantrekkelijker en vooral veiliger winkelgebied in ons centrum. Daarnaast dient het aantrekkelijke gemaakt te worden om het centrum per fiets te bezoeken in plaats van per auto. Voor details: zie Recreatie.

Toekomstbestendige waterhuishouding

De waterhuishouding in Etten-Leur is de afgelopen jaren via Operatie Waterweg grondig onder handen genomen en voldoet op dit moment redelijk tot goed. Het veranderende klimaat zorgt echter ook voor een veranderende vraag qua waterhuishouding. In onze beleving is dit een onderwerp wat voortdurend actueel zal blijven en voortdurend aandacht vraagt. Het is een onderwerp waarbij wij als Etten-Leur niet op onze lauweren kunnen rusten. Het APB zal alternatieven voor de waterhuishouding verzamelen en bespreken met verantwoordelijk wethouder en ambtenaren.

Concrete punten

- Meer geld voor aanpak onveilige verkeerssituaties rondom wegen en het spoor.
- Zo snel mogelijk een Noordelijke rondweg.
- Zo snel mogelijk een Oostelijke rondweg met tunnel.
- Zwaar verkeer, niet zijnde bestemmingsverkeer, weren uit bebouwde kom.
- Houd openbaar vervoer bereikbaar en gebruik daar ook buurtbus en deeltaxi voor.
- Breid het netwerk van de buurtbus uit voor grotere bereikbaarheid en investeer daarin.
- Maak de Markt vanaf de Dreef tot aan de Moeierboom autoluw/autovrij.
- Bewaak onze waterhuishouding en handel proactief.

4. Economie

Een ruim en gemêleerd aanbod van winkels en bedrijven maakt Etten-Leur tot een prettige plaats om te winkelen en werken. Het APB wil dat de gemeente de aantrekkelijkheid voor duurzame ondernemingen die voor Etten-Leur ook werkgelegenheid oplevert blijft vergroten.

Ondersteunen ondernemers uit Corona crisis

Op economisch vlak zijn er de afgelopen 1,5 jaar rake klappen uitgedeeld door de Corona crisis. Het APB is van mening dat er alles aan gedaan moet worden om getroffen ondernemers zo goed en volledig te ondersteunen met raad en daad bij het herstel uit deze crisis.

Etten-Leur heeft nog altijd een groots opgezet winkelhart met ruime aanloopgebieden. Het internet heeft zijn eigen plaats verworven en ook online kan er snel en makkelijk geshopt worden tegen lage prijzen. Deze ontwikkeling zal niet verdwijnen en ten gevolge van de coronacrisis zelfs grotere vormen aan (blijven) nemen wat zijn weerslag gaat hebben op de lokale ondernemers en de omvang van onze winkelgebieden.

Geen nieuwe bedrijventerreinen

Wat het APB betreft zijn wij op dit moment ruimschoots voorzien in bedrijventerreinen en hoeven er geen nieuwe terreinen aangelegd te worden. De huidige terreinen hebben nog meer dan voldoende ongebruikte oppervlakte. Deze lege ruimtes zou je bijvoorbeeld ook op kunnen vullen als gedecentraliseerd winkelgebied. Je kunt hier, net als in bijvoorbeeld Breda of Vlissingen, grote winkels vestigen wat er niet alleen voor zorgt dat bedrijventerrein opgevuld wordt maar wat ook groot deel van de overlast die deze bedrijven veroorzaken weghaalt uit je woon- en winkelgebieden.

Verduurzamen bedrijventerreinen

Nieuwe bedrijventerreinen hebben wij niet nodig, maar het APB wil wel dat er geld en energie gestoken gaat worden in het duurzaam inrichten van onze bedrijventerreinen. Hierbij denken wij vooral aan zaken als: goede hemelwaterafvoer, meer bomen en andere groenvoorzieningen, gebruik van zonnepanelen etc.

Vergroten levendigheid centrumgebieden

Het APB zou ook graag zien dat er meer energie in de centrumgebieden (Markt en omgeving, Van Bergenplein en omgeving) gestoken wordt. Zo moet er een integrale visie (groenvoorziening, winkels, horeca, fiets- en looproutes) komen waardoor deze gebieden levendiger worden, overdag maar zeker ook 's avonds.

Bedrijvigheid stimuleren op bestaande bedrijventerreinen

Etten-Leur dient een aantrekkelijker vestigingsklimaat te krijgen voor bedrijven en ondernemers die werkgelegenheid brengen naar Etten-Leur. Eén van de zaken die daarbij een rol speelt is de grondprijs. In onze ogen is dit vaak een belemmerende factor voor de vestiging van nieuwe bedrijven en daar kunnen we zelf iets aan doen, dus doen we dat ook wat het APB betreft.

Concrete punten

- Ondersteun lokale ondernemers zoveel mogelijk bij het opkrabbelen uit de Corona crisis met raad en daad, ook via zoveel mogelijk lokale aanbestedingen.
- Vul vrijkomend winkelgebied op met woningen.

- Creëer decentrale winkelgebieden buiten de dorpskern voor grote winkels.
- Geef de Markt, Raadhuisplein en Van Bergenplein een winkel-, horeca- en recreatie boost.
- Creëer meerdere, compacte en efficiënte winkelgebieden (zoals Kerkwerf).
- Beperk de overlast door bevoorrading supermarkten (vooral in het weekend) door het vaststellen van (nieuwe) venstertijden en handhaaf daar ook op.
- Richt de bestaande bedrijventerreinen duurzamer in.
- Zoek samenwerking op met ondernemers bij het inrichten en verduurzamen van bedrijventerreinen.
- Zorg dat de grondprijzen minimaal kostendekkend zijn en stel duurzaamheidseisen aan ondernemers bij de uitgifte van nieuwe gronden.

5. Onderwijs

Mede dankzij het APB zijn alle basisscholen in Etten-Leur nu voorzien van moderne en goed uitgeruste (brede-)schoolgebouwen. Nu is het zaak deze op het kwalitatief hoge niveau te houden, niet alleen qua gebouw; ook op het gebied van onderwijsaanbod zodat voor ieder kind goed onderwijs beschikbaar is en blijft.

Breed onderwijs aanbod in Etten-Leur

Etten-Leur is in grote mate voorzien van diverse soorten onderwijs en het grootste gedeelte van onze jeugd kan in Etten-Leur naar school. Het APB zou graag zien dat de onderwijsmogelijkheden zo breed mogelijk worden ingezet en daar waar nodig uitbreiding plaats gaat vinden met bijvoorbeeld speciaal onderwijs voor laag begaafde leerlingen en onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen.

Geleidelijke overgang naar vervolgonderwijs en werk

Het APB zou ook graag zien dat er vanuit het voortgezet onderwijs meer verbinding gezocht wordt met lokale ondernemers. Zij zijn in staat om stageplaatsen aan te bieden en wellicht projecten te faciliteren, dit geeft onze leerlingen weer wat extra stimulans bij hun studie.

Een ander punt van aandacht is de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. In onze ogen zou dit een stuk soepeler moet verlopen. Eén middagje op een middelbare school zal een verlegen leerling niet echt op zijn/haar gemak stellen. Maak hier samen goede afspraken over en introduceer bijvoorbeeld aan het einde van de basisschool tijd een soort introductieweek met diverse activiteiten waarin leerlingen kunnen wennen aan de nieuwe situatie en elkaar.

Regelmatig actualiseren huisvesting scholen

Er is de afgelopen tijd veel te doen geweest over de fysieke huisvesting van de scholen. Het Integraal Huisvesting Plan (IHP) heeft regelmatig op de politieke agenda gestaan en niet altijd op positieve manier. Eerst hadden veel scholen te weinig lokalen, dan weer waren er lokalen over, scholen leken met elkaar in een soort van concurrentiestrijd verwickeld te zijn. Een zeer rommelig traject waar de kinderen de dupe van dreigden te worden, onacceptabel voor het APB. Het IHP dient wat ons betreft zeer regelmatig, bij voorkeur tweejaarlijks, bekeken en geactualiseerd te worden zodat dit soort problemen in de toekomst voorkomen worden.

Beheer brede scholen

Ook het beheer van de brede scholen was de afgelopen tijd regelmatig negatief in het nieuws, vooral daar waar het klimatologische omstandigheden in de scholen betrof. Inmiddels is daar een oplossing voor met de inzet van een ambtenaar die de klimaatinstallaties van de brede scholen beheert en onderhoudt. Het APB wil deze constructie doorzetten en structureel inzetten en daar waar er behoefte is uitbreiden met nieuwe beheertaken.

Etten-Leur heeft de afgelopen jaren v.w.b. het basisonderwijs de ontwikkeling doorgemaakt naar brede scholen in alle wijken van Etten-Leur. Nieuwe scholen zijn gebouwd en bestaande scholen zijn verbouwd conform dit nieuwe concept. Het APB is daar enthousiast over, en ziet de toegevoegde waarde van het brede school concept. Ook in toekomstige nieuwe wijken van Etten-Leur dient hiermee rekening gehouden te worden.

Concrete punten:

- Beheer klimaatinstallaties (en mogelijk andere taken) structureel door een ambtenaar uit te laten voeren en financieren van de Maatschappelijk Instandhouding (MI) gelden.
- Nieuwe woonwijken betekent ook nieuwe brede scholen.
- Biedt onderwijsmogelijkheden aan alle kinderen in Etten-Leur, naast hoog- en minder begaafden ook kinderen met emotionele en/of gedragsproblemen.
- Verbind het onderwijs nadrukkelijker met onze ondernemers.
- Beoordeel de bezetting van de scholen minimaal jaarlijks samen met het onderwijs.
- Maak een soepeler overgang van basis naar voortgezet onderwijs, bijvoorbeeld via een introductieweek.

6. Sport, cultuur en recreatie

Een gemeente waarin je kunt sporten, genieten van cultuur en ontspannen in de natuur is een fijne gemeente om in te wonen. Ondanks dat de voorzieningen in Etten-Leur op een goed niveau zijn vereist het op orde krijgen en houden van de vrijwilligers in de verenigingen de nodige aandacht. Daarnaast vindt het APB dat er met name een boost gegeven kan worden aan de recreatieve mogelijkheden in Etten-Leur.

Ondersteunen sportverenigingen en stimuleren bewegen

Etten-Leur herbergt een groot, gevarieerd aanbod aan sportverenigingen en die moeten wij koesteren. Zij hebben het de afgelopen jaren moeilijker gekregen om financieel gezond te blijven bestaan. Enerzijds veroorzaakt door maatregelen vanuit de gemeente en anderzijds door een wereldwijde pandemie die sporten onmogelijk maakte en kantine inkomsten deed verdwijnen. Los van deze problemen worden vrijwel alle verenigingen geconfronteerd met een afnemend aantal vrijwilligers wat hand- en spandiensten kan verlenen. Het APB wil een gezond beweeg- en sportklimaat in Etten-Leur realiseren. Dit houdt in dat alle inwoners (jong en oud) voldoende bewegen en sporten doordat er meer buitensport voorzieningen komen en voldoende ondersteuning in de sportverenigingen voor handen is.

Recreatiefunctie versterken

In onze ogen staat Etten-Leur op dit moment onvoldoende op de kaart als recreatiegemeente. Hier moet wat aan gebeuren en hierbij dienen niet alle pijlen op Vincent van Gogh gericht te worden. Etten-Leur heeft meer te bieden. In dit kader vindt het APB dat we ook het gebruik en de mogelijkheden van de Westpolderplas moeten bekijken en wellicht uitbreiden. Hier liggen mogelijkheden.

Versterken samenwerking op cultuur

Dankzij het APB wordt op dit moment de laatste hand gelegd aan de nieuwe 'Nobelaer' en is het een cultuurcentrum geworden wat past bij de maat en schaal van Etten-Leur en is het geen veel te groot en duur gedrocht geworden wat als een molensteen om onze nek zou hangen. Deze Nobelaer voorziet in een reële behoefte. Gebruik hem ook op een passende manier en zoek, daar waar mogelijk (en misschien ook wel nodig), de samenwerking met het Turfschip en versterk elkaar.

Concrete punten:

- Stimuleer en promoot de sport-, recreatie en cultuuractiviteiten voor alle inwoners (jong en oud) van Etten-Leur
- Ondersteun verenigingen zo maximaal mogelijk.
- Kijk zorgvuldig naar de subsidies en hanteer een 'gelijke monniken, gelijke kappen' beleid.
- Maak het subsidiebeleid transparant en makkelijk voor verenigingen.
- Verruim het gebruik van accommodaties voor de verenigingen zo breed mogelijk.
- Verruim de recreatiemogelijkheden in en rondom Etten-Leur (Westerpolderplas) en zoek waar nodig samenwerking met burengemeenten op (bijvoorbeeld Rijsbergen voor Pannenhoeft)
- Creëer interessante wandelroutes rondom en door Etten-Leur.
- Stimuleer de samenwerking tussen Nobelaer en Turfschip en faciliteer daarin.

7. Sociaal domein

Etten-Leur moet een gemeente zijn waarin alle inwoners mee moeten kunnen doen. Op dit moment ervaart het APB dat dit op sociaal gebied niet voor iedereen mogelijk is. Dit vereist inzet van de gemeente op belangrijke thema's als Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Jeugdzorg maar ook op gezondheid en vitaliteit. Het APB is in zijn algemeenheid van mening dat de sterkte schouders de zwaarste lasten moeten dragen.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Op gebied van de WMO ziet het APB graag gecontinueerde aandacht voor woonservicegebieden met de juiste ondersteuning voor mensen die niet zelfstandig kunnen leven. Onze mantelzorgers verdienen meer en betere ondersteuning en waardering. Maatwerk binnen de WMO moet de norm worden, geen eenheidsworst maar op maat geleverde zorg waarbij de goedkoopste doelmatige oplossing het uitgangspunt wordt. Het APB wil dat 'dementievriendelijkheid' een begrip wordt in Etten-Leur, en onze dementerende inwoners alle steun en zorg krijgen die zij nodig hebben om een menswaardig bestaan te blijven behouden.

Verminderen depressie en eenzaamheid

Vanuit onze gezondheidszorg moeten depressie en eenzaamheid teruggedrongen worden waarbij onze wijkcentra een cruciale rol moeten spelen. Een gezonde levensstijl, meer sport en beweging voor alle inwoners, moet ook vanuit de gezondheidszorg actief gestimuleerd worden en dragen bij aan het bestrijden van dit probleem.

Verkorten wachttijden jeugdzorg

De jeugdzorg ligt onder vuur de laatste jaren, hier gaan dingen niet goed. Er moet vanuit de jeugdzorg voldoende aandacht zijn voor alle categorieën jeugd, die ieder hun eigen specifieke aanpak vergen. Leidend hierbij is het gezinsplan. Hier ligt ook een signalerende taak bij scholen en jongerenwerk. Zware zorg waar dat gevraagd wordt en lichtere zorg waar dat kan. De huidige wachttijden van 3 maanden dienen teruggebracht te worden tot normale proporties.

Voor jongeren tussen 12 en 18 jaar moet de organisatie van activiteiten verder gestimuleerd worden (samen met onder andere Jongerenwerk). Daarnaast moet er een uitgebreid programma komen dat gericht is op voorlichting aan jongeren over diverse onderwerpen en op hulp aan jongeren met problemen.

Leef- en wooncomfort voor senioren

Het APB wil de komende jaren verhoogde aandacht voor onze senioren. Iedereen verdient het tenslotte om in een prettige leefomgeving met het juiste wooncomfort oud te worden in Etten-Leur. Er moeten daarom meer levensloopbestendige seniorenwoningen gebouwd worden op diverse plaatsen in Etten-Leur, maar dicht bij de essentiële voorzieningen. Onze senioren dienen ook geholpen te worden bij het nemen van maatregelen om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen. Het aanbod van ontmoetings- en beweegvoorzieningen (o.a. in brede scholen en wijkgebouwen) in Etten-Leur voor ouderen is ruim. Meer aandacht en stimulans is gewenst om het gebruik hiervan te vergroten. Dit kan een duidelijke preventieve rol spelen bij het tegengaan van eenzaamheid en depressie en bij het signaleren van problemen; een belangrijke rol in een vergrijzende samenleving. Daarnaast is (zoals eerder al aangegeven) het nodig dat er ook voldoende voorzieningen zijn waarmee onze senioren zich makkelijk kunnen verplaatsen in Etten-Leur: verruim hiervoor het gebruik van de buurtbus en deeltaxi.

Werk boven inkomen

Nog steeds zijn wij ook van mening dat werk boven inkomen gaat: iedereen moet meedoen in onze samenleving, de kaartenbak van het Werkplein dient zo leeg mogelijk te zijn. Hierbij dient er gericht beleid te zijn voor 55-plussers, voor werklozen met een geringe kans op een betaalde baan en voor mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt. Voor alle categorieën valt in onze ogen een zinvolle dagbesteding te bedenken waarmee een positieve bijdrage aan onze maatschappij wordt geleverd.

Verminderen stille armoede

Ook voor mensen met een minimum inkomen geldt dat zij deel moeten kunnen nemen aan maatschappelijke activiteiten. Het APB vindt dat de 120% norm voor bijzondere bijstand gehandhaafd moet blijven en dat schuldhelpverlening breed aangeboden dient te worden. In onze ogen dient er een actiever beleid te komen op het opsporen van stille armoede. Het aanbod en de mogelijkheden van onze sociale voorzieningen dient op actieve wijze breder bekend gemaakt en gecommuniceerd te worden.

Concrete punten:

- Doorontwikkeling woonservicegebieden.
- Meer levensloopbestendige woningbouw.
- Mantelzorg moet beter ondersteund en gewaardeerd worden.
- Meer maatwerk in de WMO.
- Een gezonde levensstijl met voldoende sport en beweging moet nadrukkelijker vanuit de gezondheidszorg gestimuleerd worden voor alle bevolkingsgroepen.
- De problemen in de Jeugdzorg moeten worden aangepakt waarbij de verschillende leeftijdscategorieën verschillende aanpak vragen.
- Betrek bij de Jeugdzorg nadrukkelijker het gezin.
- Organiseer activiteiten voor jongeren tussen 12 en 18 jaar.
- Verdere samenwerking op alle gebieden tussen jeugdzorg, WMO en het werkplein Hart van West-Brabant. Maatwerk, uitgaan van de persoon, is hierin belangrijk.
- Ondersteunen van inwoners met mogelijkheden om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen in hun eigen woonomgeving.
- Etten-Leur moet een 'dementie-vriendelijke' gemeente worden met meer begrip, aandacht en zorg die deze mensen verdienen.
- Stimuleren van activiteiten bij verenigingen en in de wijk voor ouderen om depressie en eenzaamheid terug te dringen en te voorkomen.
- In de wijken mogelijkheden gecreëerd moeten worden die ervoor zorgen dat inwoners zo lang mogelijk in hun eigen woonomgeving kunnen blijven wonen.
- Zorg ervoor dat de senioren inwoners voldoende betaalbare mogelijkheden hebben om zich te verplaatsten binnen onze gemeente.
- Iedereen doet mee in onze samenleving, werk gaat boven inkomen en iedereen levert een positieve bijdrage aan onze samenleving, op welke wijze dan ook.
- Uitkeringsfraude dient actiever bestreden te worden.
- De 120% norm voor bijzondere bijstand moet gehandhaafd blijven.
- Schuldhelpverlening dient bekend te zijn onder onze inwoners die daar mogelijk gebruik van moeten maken en dient actief gestimuleerd te worden.
- Stille armoede moet opgespoord en bestreden worden en mag niet bestaan in Etten-Leur.
- Initiatieven om gezinnen die in armoede leven te ondersteunen met kleding, cadeautjes bij verjaardagen etcetera moeten gestimuleerd en ondersteund worden.

8. Volksgezondheid en milieu

De wereldwijde uitdaging om een veilige en duurzame woon- en leefomgeving te creëren stopt niet aan de grens van Etten-Leur. Een enthousiasmerende en coöperatieve houding wordt van iedereen verwacht om deze uitdaging aan te gaan. Daarbij kan iedereen in Etten-Leur op kleine en grotere schaal een bijdrage leveren.

Afvalverwerking

Afval is voor veel inwoners een 'doorn in het oog', zowel daar waar het zwerfafval als illegale dumpingen bij onze afvalcontainers betreft. Ieder weekend is het weer prijs en dat moet afgelopen zijn. Het APB wil dat deze vervuilers opgespoord en aangepakt worden en wat ons betreft zijn alle opsporingsmethodes toegestaan.

Ook de afvaltarieven zijn voor het APB een punt van aandacht. Enorme tariefstijgingen dienen voorkomen te worden en de kosten voor afval dienen teruggedrongen te worden. Daar waar voordelen behaald worden dienen die ten gunste te komen aan de inwoners van Etten-Leur.

Duurzaamheid stimuleren

Het APB is van mening dat er op gebied van duurzaamheid nog genoeg te winnen valt in Etten-Leur. Een heel simpel voorbeeld is het stimuleren, erkennen en waarderen van duurzaamheidsinitiatieven vanuit de inwoners. Zit als lokale overheid niet in een 'ivoren toren' maar luister (net zoals het APB altijd doet) naar datgene wat je inwoners willen en voorstaan.

Ook onze bedrijventerreinen verdienen aandacht. Zij moeten groener en duurzamer ingericht worden, waarbij zonnepanelen op daken van bedrijven een mooie bijdrage kan leveren aan onze klimaatopgave. Een andere optie zou de introductie van sedum-daken op onze bedrijventerreinen kunnen zijn. Deze laatste hoeft zich overigens niet te beperken tot bedrijventerreinen, ook binnenstedelijk kunnen hier nog stappen gezet worden.

Stimuleren gezonde levensstijl

Vanuit onze gezondheidszorg moet een gezonde levensstijl, gezonde voeding, meer sport en beweging voor alle inwoners actief gestimuleerd worden. Dit begint met aandacht hiervoor op scholen maar ook in de publieke ruimte vereist dit aandacht. In andere hoofdstukken is hier reeds aandacht aan besteedt.

Verduidelijken opgave van energietransitie

Onderwerpen als 'klimaatadaptatie', 'transitievisie warmte' en 'duurzaamheidsinitiatieven' klinken steeds vaker in de media en zijn voor veel mensen een grijs gebied. Een groot deel van onze inwoners kent de begrippen maar weet maar half wat het allemaal inhoudt en voor welke opgaves wij als gemeente staan. Neem onze inwoners met helder, simpel taalgebruik mee in deze onderwerpen en leg ze kort, bondig en duidelijk uit voor welke opgave wij als gemeente gezamenlijk staan om te groeien naar een emissie loze gemeente.

Concrete punten:

- Pak het zwerfafval nog harder aan en blijf ZAP'ers (zwerfafvalpakkers) stimuleren.
- Pak illegale dumpingen harder aan.
- Spoor overtreders op en deel hoge boetes uit.
- Kosten voor afval voor inwoners minimaliseren door meer samenwerking bij afvalverwerking en stimuleren verminderen afval.
- Maak direct betalen bij de Milieustraat mogelijk om zo de bewustwording van kosten afvalverwerking te vergroten.
- Stimuleer duurzaamheidsinitiatieven bij onze inwoners.
- Maak onze bedrijventerreinen groener en duurzamer en stimuleer de ondernemers dit op te pakken.
- Investeer in zonnepanelen en windenergie.
- Neem onze inwoners in 'Jip en Janneke taal' mee in alle onderwerpen die met duurzaamheid te maken hebben.
- Zet de actie 'steenbreuk' door en breid hem uit.
- Verbind Alwel v.w.b. duurzaamheidsinitiatieven met huiseigenaren en laat hem meeprofiteren van lopende acties: win -win.
- Begeleid onze inwoners zorgvuldig en gedetailleerd bij de transitie naar een 'emissie gemeente'.
- Stimuleren gezonde leefstijl door bewegen en gezond eten

9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Etten-Leur is een mooie en prettige gemeente waarin ruim 19.000 huishoudens wonen, werken en leven. Om te kunnen garanderen dat er in de toekomst voldoende woningen beschikbaar zijn zal er op korte termijn flink werk gemaakt moeten worden van woningbouw voor jong en oud. En wel op zo'n manier dat het historische dorps karakter van Etten-Leur hand-in-hand gaat met het stadse voorzieningenniveau.

Bouwen met behoud cultuurhistorisch en dorps karakter

Het APB is van oudsher een partij die strijd voor het behoud van onze cultuurhistorische bebouwing: er is al te veel verloren gegaan. De afgelopen jaren hebben wij hier ook in de gemeenteraad voor gestreden met schitterende resultaten: het Antonius hoofdgebouw op Leur en het hoofdgebouw van het Juvenaat. Twee oude gebouwen die op schitterende wijze verbouwd zijn of worden met behoud van hun cultuurhistorische karakter.

Het APB is nog steeds tegenstander van het realiseren van hoogbouw in Etten-Leur. Maximaal 4 woonlagen was en is voor ons nog steeds de norm. De enige uitzondering hierop is ons centrumgebied, de rest van Etten-Leur dient hiervan gevrijwaard te blijven.

Nieuwbouwwijk 'Hoge Haansberg'

Het APB is van mening dat de geplande nieuwe woonwijk 'Hoge Haansberg' benut moet worden om het merendeel van de benodigde woningen te herbergen. De geplande 600 woningen is veel te weinig: dit moet minstens het dubbele aantal, misschien wel het driedubbele aantal worden zodat wij kunnen voorzien in de vraag van onze eigen bevolking, zonder dat dit tot ongewenste verkeersopstopping leidt. Deze wijk dient ook ingericht te worden met een brede school (inclusief wijkgebouw) en een lokaal winkelplein. In deze nieuwe wijk dient ook voldoende aanbod voor starters en senioren gerealiseerd te worden.

Kleinschalige bouw Lage Vaartkant

Het APB is absoluut geen voorstander van het realiseren van een woonwijk met 1100 woningen aan de Lage Vaartkant. Dit dient beperkt te blijven tot maximaal 75 tot 100 woningen.

Ook aan de 'groene wig' dient geen nieuw woonwijkje te verrijzen. Hier zien wij het graag beperkt tot lintbebouwing en het zou wellicht een goede locatie zijn om te experimenteren met tiny houses.

Beheer openbaar gebied op niveau

Het onderhoud van ons openbaar gebied is de afgelopen jaren door bezuinigingen achteruit geheld en dat is een doorn in het oog van het APB. Hiervoor dient veel meer geld gereserveerd te worden zodat Etten-Leur weer opnieuw die schone, uitnodigende gemeente wordt waar het onkruid niet metershoog staat en de straten vervuild zijn met afval en verdord groen.

Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten

Ten aanzien van het huisvesten van arbeidsmigranten is het APB groot voorstander van het realiseren van een centrale huisvesting op ons industrieterrein, naar voorbeeld van Stella Maris in Welberg. Hiermee worden ook weer goedkopere huur- en koopwoningen vrijgemaakt en wordt de overlast in onze wijken teruggedrongen.

Concrete punten:

- Behoud cultuurhistorische bebouwing waar mogelijk.
- Hoge Haansberg optimaal benutten, 1200 tot 1800 woningen.
- Lage Vaartkant GEEN nieuwe woonwijk met 1100 woningen, maximaal 75 tot 100.
- Geen hoogbouw (meer dan 4 verdiepingen) in Etten-Leur, alleen in het centrum.
- Kijk naast de realisatie van appartementen (al of niet bestemd voor senioren) ook eens naar de bouw van meer patiowoningen en zorg dat ze betaalbaar blijven.
- Bouw ook voor starters en senioren (levensloopbestendig) en geef deze groepen prioriteit.
- Haal de arbeidsmigranten uit de wijken.
- Geen industrie ten zuiden van de A58.
- Pak de onkruidbestrijding en het onderhoud van het openbaar gebied aan en breng dit terug op de oude normen.
- Onderzoek de mogelijkheid om een anti-speculatiebeding op woningen in Etten-Leur toe te passen.